

Rusi se polako Miloseviceva tvrdjava

Author: [IWPR Balkans](#)

Nekadasnji simbol snage srpskog rezima, grad Pozarevac danas je simbol njegove slabosti.

Na prvi pogled Pozarevac ne ostavlja utisak mesta gde se proteklih nedelju dana dogodila serija batinjanja i masovnih hapsenja novinara i lokalnih protivnika rezima Slobodana Milosevica. Nema vidljive prisutnosti policije ili snaga bezbednosti.

Da na ulazu u grad nema brojnih reklama ekskluzivne diskoteke "Madona" i lokalnog internet provajdera, koji su u vlasnistvu Marka Milosevica, sina predsednika SR Jugoslavije, Pozarevac bi licio na tipicnu srpsku provinciju.

Ali, rodni grad Milosevica, njegove supruge Mire Markovic i citavog niza drzavnih funkcionera, udaljen jedan sat voznje od Beograda, protekle decenije bio je simbol snage i osionosti aktuelnog srpskog rezima. Poslednjih nedelja novinari i opozicioni aktivisti pretvorili su ga u centar protesta.

Medjutim, kada se bolje pogleda ovo mesto od 50.000 stanovnika, stice se utisak kontrasta i podela. Na ulicama dominiraju prvoklasni strani automobili i olupine uglavnom domace proizvodnje stare po dvadeset i vise godina. Na lokalnoj pijaci starica prodaje stolnjake rucne izrade za dvadeset nemackih maraka. Nedaleko od nje u prodavnici ekskluzivnog namestaja prodaje se crvena fotelja u obliku zvezde petokrake. Kosta oko 1.200 maraka ili petnaest prosečnih plata.

"Ostalo je ljudi koji imaju para", odgovara prodavac na pitanje da li je neko vec kupio fotelju. Na provokaciju da li je neku od fotelja za sebe kupio Marko Milosevic, prodavac postaje naglo nepoverljiv.

Starica sa rucnim radovima, brani Milosevicevog sina, bez sumnje najmocnijeg coveka u Pozarevcu, "Izgradio je Pozarevac i svaka mu cast. Pogledajte samo Bambilend, to nema ni u Srbiji ni u svetu".

Sa njom se ali sa puno gorcine, slaze i Mile Veljkovic, nezavisni novinar - to nema nigde u svetu. Njegov mladji brat Momcilo Veljkovic uhapsen je 2. maja zajedno sa dvojicom pripadnika "Otpora", antirezimskog pokreta u Srbiji.

Prvo su ih pretukli telohranitelji Marka Milosevica. Neki tvrde da je zavrsetku tuce prisustvovao i Marko hlabreci telohranitelje recima: "Pobijte govna". Policija je uhapsila Veljkovica i njegove prijatelje tvrdeci da su oni pokusali da ubiju svoje napadace.

Usledio je 9. maja pokusaj opozicije da organizuje protestni miting kada je policija zatvorila i iz grada proterala 29 novinara cije redakcije ne ispovedaju lojalnost rezimu. Sedmorica policajaca dosla je u kucu Veljkovica, koja je postala epicentar otpora, da hapsi starijeg Veljkovica.

Njegova majka, ciji suprug je nedavno preminuo, pala je u nesvest kada je videla da joj je policija dosla i po drugog sina. "Jedan od policajaca, koga poznajemo iz grada, pokusao je da pomogne majci i tom prilikom uzviknuo: 'Jebem ti drzavu kad ovo radi', prica Veljkoviceva supruga Nada. Veljkovici su postali simbol otpora u Pozarevcu. Mileta ljudi zaustavljaju na ulici i ohrabruju ga. "Ima i onih, za koje smo mislili da su nam prijatelji, a sada okrecu glavu od nas i prave se da nas ne vide", kaze Nada.

Iako zakazani miting opozicije u Pozarevcu nije održan jer je vladajuća stranka organizovala kontramiting na istom mestu, Dragan Curcija, predsednik lokalnog odbora Demokratske stranke je zadovoljan.

"Oni su hteli sukob po svaku cenu iako nisu imali više od dvesta ljudi. Nas je bilo oko dve hiljade", kaže on.

U gradskoj skupštini, međutim, razmere su obrnute. Vladajuća koalicija ima 58 poslanika, dok opozicija ima samo osam odbornika, uz jednog nezavisnog. Nebojsa Lekić, šef lokalnog odbora Srpskog pokreta obnove i savezni poslanik takav odnos snaga ne smatra realnim i smatra da je u pitanju izborna prevara. "Pokrali su nas. Na jednom izbornom mestu pronašli smo sto listica više nego sto je bilo upisanih u biračke spiskove", kaže on.

Međutim, i on je optimista u vezi sa nedavnim događanjima i kaže da se posle 9. maja mladi Pozarevljani masovno uclanjuju u njegovu partiju. "Najvažnije je da je narod pobedio strah", kaže Lekić.

Opozicionari jednako kao i ostali nerado pominju najmoćnijeg stanovnika grada. Slazu se da Marko Milosević u gradskoj privredi kontrolise i privatni i državni sektor, od najjače firme fabrike keksa "Bambi" preko poslovnih prostora do crne berze. "Kontrolise sve, čak i pozarevačke advokate", priča Ruža Lekić, Nebojsina supruga, advokat.

Osim "Madone" i luna praka "Bambilend" koji je napravljen dok je trajalo proslododisnje bombardovanje Srbije, njegov lični status ilustruje i nova kuća opasana visokim zidom u centru, koja pripada porodici njegove supruge Milice Gajić. Na mestu te kuće pre godinu dana bila je skromnija kuća Gajićevih, ali je na njenom mestu ubrzo posle rođenja Markovog i Milicinog sina niklo većelepno zdanje.

Otkako je u beogradskom podzemlju izbio rat mladi Milosević se ne pomera iz Pozarevca. U gradu se retko pojavljuje i to u pratnji šest-sedam telohranitelja. U grad često dolaze i njegovi roditelji, koji vreme provode u renoviranoj porodičnoj kući, opasanoj visokim zidom.

Iako se Milosević junior malo smirio, njegovo ime se i dalje vezuje za incidente. U Pozarevcu se još prepričava događaj od 7. marta, kada je Marko sa svojim telohraniteljima pretukao Zorana Milovanovića, nekadašnjeg konobara u "Madoni", člana "Otpora". Milanoviću su pretili upaljenom motornom testerom. Stavljali su mu u usta pistolj i okidali na prazno. Posle toga Milovanović je sa svojom porodicom nestao iz Pozarevca.

Ipak, u atmosferi nasilja i pretnji koju se i ohrabrujuće vesti. Trojica ključnih ljudi u pozarevačkom sudstvu, doskoro lojalni vladajućoj koaliciji, pobunili su se protiv podizanja optužnice za pokušaj ubistva protiv brata Mileta Veljkovića i još dvojice pripadnika "Otpora".

Neki se nadaju da će posle podela u pravosuđu doći do sličnog razdora i u policiji, gde je sve više ljudi koji javno ispoljavaju nezadovoljstvo zbog represije prema stanovništvu. Mile Veljković je obziriv: "Plase se ljudi. Tek je počelo". Pa, ipak, ovo je jedan važan početak.

Nekada simbol snage srpskog režima, Pozarevac je danas simbol njegove slabosti.

Zeljko Cvijanović je redovni dopisnik IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/rusi-se-polako-miloseviceva-tvrđjava>